

Escherning: Jeg tager med Fornøielse mod Rosen paa denne Lovs Begne og overfører den i en væsentlig Grad paa den anden, som i Dispositionen ligner denne i en ganske overordentlig Grad, kun med den Forskjel, der ligger i Objectet; jeg maa altsaa dobbelt anerkjende den tildeelte Roes. Jeg troer, at det ærede Medlem har overseet, hvorledes § 2 er affattet. Han oplæste følgende Stykke: „Foruden den saaledes fastsatte Canon bliver derhos at svare en Kjøbesum, der er at bestemme til den Værdi, som en saadan Fæsteloavgivningen underkastet Eiendom med alt dens Tilbehør af Besætning og Inventarium“ — længere læste han ikke, men, naar han læser videre, ville vi faae at see, hvorledes Canon kommer i Betragtning; der staaer nemlig videre: „med de samme paa hvilende Byrder og Afgifter vilde have i Handel og Wandel.“ Canon er en af de Eiendommen paa hvilende Byrder, den bliver altsaa trukket fra, og Resten er Kjøbesummen. Er der nogen Utydelighed hert, vil det upaatvileligt blive taget under nærmere Overveielse, og der vil da blive foretaget Rettelser i Ordspøiningen, men Meningen har været som anført. Kjøbesummen er Værdien, efterat alle Byrder ere fradragne, og deriblandt naturligtvis ogsaa den betydeligste Byrde, nemlig den paa Gaarden høftende Canon. Det vil ogsaa ganske sikkert blive taget under Overveielse, om det ikke er en Mangel ved Loven, at der ikke er forudsat en frivillig Overenskomst forud for den, man tilsigter gennem Loven, men man maa dog vel lægge Mærke til, at de frivillige Overenskomster kun kunne staffles tilveie, naar man kan faae det Offentliges Bifald dertil, og det er vel ikke muligt ved Loven at paalægge Ministeriet, at det skal overdrage til Tredie-mand, nemlig den, der paa Regjeringens Begne tiltræder Taxationscommissionen, — som jeg meget gjerne vil indrømme, hvad vi ogsaa ere os bevidste i en væsentlig Grad ligner en Boldgiftscommission, — at afgjøre, hvorvidt et Tilbud om en saadan frivillig Overenskomst skal modtages eller ikke. Skulde noget Saa-dant indfattes i Loven, maatte det altsaa være Ministeriet forbeholdt nærmere at beslutte derover, men efter Sagens nuværende Stilling

staaer det jo for Diebliffet til Ministeriet med Hensyn til Stiftelser, der staae under dets Baretægt, at træffe hvilke Overenskomster det vil med Bruggerne, og dette ophører jo ikke, fordi denne Lov kommer frem. Denne Lov giver Fæstere et Middel, som han kan benytte, naar det, der nu existerer, nemlig Frivilligheden under Justits- eller Indenrigsministerens Tilsyn, ikke rækker til, og, forsaavidt der kan tilveiebringes en Overenskomst gennem Frivilligheden, behøves Loven ikke, da de Paagjældende jo ikke gennem den ville søge at komme til en Besiddelse, som de kunne vinde og erhverve uden den. Loven siger ikke, at visse Bilkkaar skulle være bindende for enhver Afgjørelse, hvorved saadanne Gaarde som de nævnte overdrages til Bruggerne, men den giver et Middel, hvorved Overdragelsen kan see, og den sætter Bestemmelser for den. Dette Punkt kan dog, som sagt, tages under nærmere Overveielse. Det er ikke et Udvalg, som forelægger denne Lov, der jo nu er til 1ste Behandling, og, om der bliver nedsat et Udvalg over den eller ikke, veed jeg ikke; jeg havde næsten ventet, at den skulde kunne gaae igjennem uden Udvalg, og, skulde det blive Tilfældet, vil jo det ærede Medlem stille et Forslag, som ganske sikkert skal blive taget under nærmere Overveielse af Forslagsstillerne, der Intet hellere kunne ønske end at tiltræde det, hvis det er hensigtsmæssigt, og give Loven en saa fdr. Guldstandighed som muligt. Jeg troer, at jeg nu har berørt omtrent de væsentligste Punkter, det ærede Medlem omtalte. Han meente, at der ikke var steet Forordningen af 1769 Fyldest, men at det kunde gjøres ved de Bestemmelser, han nærmere omtalte. Hvad angaar Ophævelsen af Forordningen af 19de Marts 1790 og 6te Juni 1806, da troer jeg ikke, at det lader sig gjøre, thi disse Anordninger gjælder for alt Bøndergods, der er under 12 Tdr. Hartkorn, og, saalænge Fæstefastløsningen i det Hele ikke indtræder, vil man ikke kunne afskaffe dem. Man kan ikke særligt afskaffe dem for den eller den Gaard; det vilde være en gal Fremfærd, men det vilde være et endnu større Misgreb at afskaffe dem, saalænge Gods-fæstevæsenet bestaaer, og jeg troer derfor, at vi roligt kunne lade disse Anordninger vedblive